

V I N N Ý

K M E N

Občasník Brněnské diecéze

číslo 8

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Slovo bratra biskupa P. Šandery	4
Modlitba před studiem	6
Památka zesnulých (<i>P. Neumann</i>)	8
Zamyšlení k Adventu (<i>J. Chaloupková</i>)	10
Zamyšlení k Vánocům (<i>M. Kubiček</i>)	12
Dějiny rané Jednoty bratrské (1457-1494) (<i>J. Sladký</i>)	14
Stránky pro mládež	17
Stránky pro děti	19
Rozhovor s bratrem farářem Z. Svobodou (<i>M. Kubiček</i>)	22
Setkání v Jeseníku (<i>kolektiv autorů</i>)	24
Ohlédnutí za Nocí kostelů	
– <i>Kuřim</i> (<i>Jarmila Packová</i>)	29
– <i>Zlín</i> (<i>Radana A. Váňová</i>)	30
– <i>Brno - Botanická</i> (<i>E. Buttová</i>)	32
Doporučujeme... ..	35
Brněnská diecéze vydala	37
Pozvánky	37
Informujeme... ..	38
Proběhlé akce	40
Výročí a narozeniny	41
Datový plán	42

Slovo bratra biskupa

Restituce, česká společnost, katolíci a my

Letošní léto probíhalo ve znamení *restitucí*. Zazněly nejrůznější názory ze společnosti, z církví i z vlastních řad. Spojení restitucí s opatřeními k budoucí ekonomické samostatnosti církví asi nebylo nejšťastnější, ale vyplynulo z řady složitých jednání a prostě odpovídá politické realitě. Domnívám se, že přijetí navrhovaného zákona je nejen v zájmu církví, ale také státu, obcí a krajů. Jednotlivé církve (včetně té naší) se na jednáních podílely a návrh odsouhlasily. Bylo by nešťastné a nemoudré nyní pod tlakem proticírkevní propagandy zpochybňovat výsledek dosavadních jednání a vracet se zase úplně někam na začátek.

Zachovejme si v restitučních zmatcích nadhled a klid. Ať už to dopadne jakkoliv, naším posláním byla, je a bude služba. Udělejme všechno pro to, aby bylo poznat, že nám jde opravdu a jen o službu. Nejsme velkou církví. Momentálně nemáme na velké věci. Možná je to nevýhoda. Ale z hlediska evangelia to spíš bude šance. Pamatuji se, jak M. Tereza při své návštěvě tehdy ještě komunistického Československa řekla: „*Není důležité, kolik toho uděláme, ale kolik lásky do svého díla vložíme.*“ Dělejme, co můžeme. A nejde-li to jinak, dělejme třeba malé věci, ale s velkou láskou.

V letních ohlasech restitucí přišlo na přetřes také téma „*my a katolíci*“, „*katolíci a společnost*“. Nelze se divit, že v jednáních o majetkovém vyrovnání mezi státem a církvemi sehrála největší úlohu největší česká církev. Tato církev učinila jistý vstřícný krok vůči ostatním církvím. Ten byl přijat, ale rozhodně ne jako cena za mlčenlivý souhlas a už vůbec ne jako náprava toho, „*čím mohli v dějinách katolíci ublížit jinověrcům*“, jak se nešťastně a z našeho pohledu necitlivě vyjádřil v Právu pan arcibiskup Graubner. Škody napáchané neblahým obdobím násilné rekatolizace nese náš národ – včetně katolické církve – dodnes. Ty se rozhodně nedají napravit nějakým procentem z restitucí.

Další z otázek uplynulého léta by mohla znít: **Proč jsou všude** (tj. v médiích a při společenských událostech) **vidět jen představitelé katolické církve?** Někteří hovoří o dnešní době dokonce jako o **nové rekatolizaci**. Myslím, že tomu tak není. Pro svět, pro politiky a média je příliš složité a pracné vyznat se v řadě různých křesťanských církví (vždyť si pletou i jejich jména), a tak se zaměřují (jak jinak?) jen na tu největší. Když už pozvat někoho z církví, tak víme z které... Něco podobného zažíváme i na místní úrovni. „**Na naši škole už se náboženství učí** (tj. to katolické). **To stačí.**“ – „**Do naší nemocnice už jeden farář chodí** (tj. katolický), **tak není potřeba, aby sem chodil ještě další...**“ Taková je realita našeho působení. Můžeme se zlobit, ale lepší bude trpělivě a vytrvale se hlásit o svá práva a nedat se odbýt.

Možná se ta zvýšená pozornost některým katolíkům líbí. Možná že si ji mylně vykládají jako pozitivní vztah společnosti k jejich církvi. Možná to posiluje sny některých z nich o návratu **starých zlatých časů** dominantního postavení, ale skutečnost je jiná. Myslím, že většina našich katolických bratří a sester si to také uvědomuje. Všichni dnes tvoříme společně jednu menšinu. Někdo menší, jiný větší – a oni největší. Ale pořád jsme menšina. Je lepší učit se spolupracovat a všude, kde to jde, vystupovat společně. Tam, kde křesťané různých církví spolupracují, přináší to dobré ovoce. O tom jsme se mohli přesvědčit třeba při letošní Noci kostelů.

Vztahy se přece utvářejí vždy z obou stran. Pokud jde o nás, buďme všude iniciátory spolupráce, rozhovoru a vzájemné podpory. K tomu někdy patří i služba kritiky – bratrské, láskyplné a vzájemné kritiky pro pravdu evangelia.

Všude kde to jde, pokoušejme se spolupracovat, společně dosvědčovat našeho Pána a buďme otevření. Naslouchejme Pánu, sobě navzájem i lidem kolem nás. Víme, že jednota a svornost učedníků je přáním našeho Pána. Víme, že to je běh na hodně, hodně dlouhou trať... ale náš Pán je trpělivý a má čas... s námi i pro nás i pro svět.

Petr Šandera, biskup

Modlitba před studiem

*Stvořiteli, jehož jméno nemůžeme ani vyslovit,
který jsi z pokladů své moudrosti všechno vymezil
a podle obdivuhodného řádu dokonale uspořádal
všechny části vesmíru,*

*Ty, pravím, který jsi nazýván zdrojem
světla a moudrosti a prapočátkem všeho,
pošli do temnot mého ducha paprsek svého jasu
a zbav mne temnot, s nimiž jsem se narodil,
totiž hříchu a nevědomosti.*

*Ty, který rozvazuješ jazyky nemluvnat, rozvaž i můj jazyk,
vlej do mých rtů požehnání své milosti
a dej mi bystrost v úsudku, všechno si zapamatovat,
snadnost a lehkost všemu se naučit,
umět vše vyložit a druhým to tlumočit.*

*Usměrni mé myšlenky hned na počátku,
řid' můj další myšlenkový postup
a pomoz mi utvářet správné závěry,
Ty, který jsi pravý Bůh i člověk,
který žiješ a kraluješ na věky věků.*

Kéž se tak stane!

(Tomáš Akvinský 1227-1274)

S přáním všeho dobrého školákům a studentům do nového školního a akademického roku a také všem učedníkům Páně jakéhokoli věku

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Petr Janek". The signature is written in a cursive style with a large initial 'P'.

Památka zesnulých

Proč jako křesťané vlastně slavíme Památku zesnulých? Vždyť přece Bůh je Bohem živých, a ne mrtvých...

Je to jen tradice, která se dochovala z doby před křesťanstvím? Protože tuto tradici měly všechny starověké civilizace i pohanské kmeny na našem území před příchodem věrozvěstů? Egypt se svým balzamováním a stavěním honosných náhrobků ve tvaru pyramid. Řecko s okultní praktikou dotazování se mrtvých. Keltové, kteří věřili, že na podzim se duše zemřelých vrací domů a vyhledávají zde pomoc. I pohanský zvyk rozdělávání ohňů či alespoň zapalování svíček jako ochrana před duchy zemřelých.

My, jakožto křesťané, k tomu nemáme žádný zjevný důvod – cožpak Pán Ježíš na mnoha místech neřekl: „Kdo věří ve mne, má věčný život“?

Smrt. Nic v životě člověka není jistější než právě ona. Bojíme se jí – možná ani ne tak jí samotné, jako spíše té jistoty, se kterou přichází. Ledasčemu se můžeme v životě vyhnout, anebo se alespoň pojistit, připojistit, snížit riziko „ztráty“. Jen v případě smrti to jaksi nejde. Často jsme vyrovnanější s naším vlastním odchodem na věčnost, než když se jedná o naše blízké. Ztráta bolí. A jsem přesvědčen, že Bůh nás stvořil s tímto záměrem. Přestože nás stále ujišťuje o životu věčném, vzkříšení a odpuštění našich hříchů, takže bychom se teoreticky nemuseli smrti bát, prakticky prožíváme pravý opak. Právě tento strach a bolest ze ztráty jaksi opodstatňují naše životy. Když ztratím pětikorunu, svět se nezboří, ale když ztratím milovanou bytost, svět se zbořit může, anebo se přinejmenším otřese v základech. Boří se či otřásají naše hodnoty, to proč jsme žili, co pro nás mělo největší význam.

Po smrti Pána Ježíše vidíme jeho učedníky jak jsou zdrcení. Pán Ježíš je během svého života na tuto chvíli mockrát připravoval. Říkal jim, že umřít musí, ale také, že bude vzkříšen. Myslím, že učedníci neměli zas tak malou víru, že by Ježíši nevěřili jeho slova o vzkříšení. Jen prostě zcela lidsky byli zarmoucení nad ztrátou svého Pána, učitele, ale i blízkého člověka, snad i přítele. Možná jim v hlavách proběhlo vše co s ním zažili, všechny útrapy i to hezké co je potkalo. Nejspíš jim bylo líto, že to končí. Naštěstí pro ně i pro nás, nezůstali jen u té lítosti. Nezastavili se v pocitech smutku a zmaru, ale šli se podívat ke hrobu. Možná jen proto, aby – stejně jako my u našich hrobů – pobyli na chvíli v blízkosti toho, kdo jim zemřel, možná mu chtěli k hrobu něco přinést, stejně jak to děláme i my. Určitě to nebyla nějaká „oběť“, kterou by se chtěli přimluvit u Pána Boha, aby Ježíše opravdu vzkřísil. Spíše jen nějakou drobnost, vzpomínku, upamatování se na jeho život. Na „hodnotu“ jeho života, kterým proměnil i jejich životy a pak i ty naše.

Takže proč vlastně slavíme Památku zesnulých? Ano, přes všechnu bolest, kterou v nás ztráta zanechává, pravdu můžeme slavit – což je ten život, který nám byl Bohem dán. Onu „hodnotu“ života.

Petr Neumann
kazatel v NO Brno - Botanická

Zamyšlení k Adventu

Básník Karel Toman napsal báseň, která se jmenuje ADVENT. Už je to dávno, co mě oslovila, a tak ji v každém Adventu použiji v některém kázání. Dovolte, abych i vám ji předala, abyste se nad ní mohli zamyslet:

I chodil anděl Boží, v ten dlouhý, truchlý advent po Čechách.

*Na varhany mu větry hrály, dveře se před ním samy otvíraly
a provázely ho neviditelné kůry; „Rosu dejte nebesa z hůry...“*

A mluvil anděl Boží, kde vešel v dům: Bud' statečný a věř.

A dětem zahořely tváře – radostí, silou z nebeské té záře.

A matkám i otcům spadla z prsou můra. Aleluja, aleluja.

Tak žehnal anděl Boží a sílil mdlé: Bud' statečný a věř!

Před osudem a před věčností, je víra a statečnost nejvyšší ctností.

Všem, kdo pevně v Boha věří, vždycky se v dálce spásné jitro šerí.

Všichni víme, že Advent není jen hektická doba nakupování, vybírání vánočních dárků, uklízení, pečení cukroví atd. jak se nás o tom snaží přesvědčit noviny, radio i televize.

Pro nás, křesťany, by měl být Advent dobou přípravy na jedinečnou událost v dějinách člověka. Bůh poslal kvůli nám, lidem, svému stvoření, do světa Syna. Bůh řekl, že člověk má být jeho obrazem. Ale on zjistil, že to není vůbec lehké. Pohodlnější bylo naslouchat lákání pokušitele a nevidět Boží zákony. Stačí se i dnes rozhlédnout kolem sebe. V zaměstnání, v rodině, mezi sousedy i v církvi (bohužel).

Advent je čtyřtýdenní doba přípravy na Vánoce – svátky narození Ježíše Krista. Samozřejmě, že můžeme uklízet, nakupovat atd, ale uklidit bychom si měli hlavně ve svých vztazích a srdcích. Naslouchat onomu Božímu andělu, který nejdříve zvěstoval Marii, potom Josefovi, potom pastýřům a všem lidem: Hle, narodí se vám syn, Boží dítě, Spasitel...

Říkáme, že v Adventu máme – jak to zvěstoval Jan Křtitel – připravovat cestu Páně. Ptáme se možná, jak v tom „předvánočním blázinci“ najít klid, ztišení, čas a novou naději víry.

Přiznám se, že nevím. Ale co se mě osvědčilo je, lidi poslouchat. Mluvit s nimi. Udělat si na ně čas i když vím, že ten svůj budu potom nastavovat v noci. A vidět osamělé a trpící i potřebné. Slova i pomoci. A další zásada je zůstat pevně u svých názorů a své víry. Nevnučovat je nikomu, ale svým všedním životem je dosvědčovat. Nemůžeme nikoho přemluvit k víře, ale můžeme ji dosvědčovat svým životem, jednáním, svými skutky. Není to lehké, často se nám nechce, jsme pohodlní a vymlouváme se na přebytek práce. Nemožná jít do sboru, protože musím žehlit a po týdnu chození do práce musím vařit, uklízet nebo se rekreovat. Myslím, sestry a bratři, že právě v Adventu je potřeba zachovat si čistou hlavu a srdce. Rozeznávat zbytečné od potřebného. Najít si čas na meditaci, modlitby, ztišení. Bohu nevádí, když nebudu mít v tomto čase zrovna umytá okna! V druhém listě Petrově čteme povzbudivá slova: „Pán neotálí splnit svá zaslíbení... nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání...“

Berme tedy Adventní čas jako čas zamýšlení nad sebou, jako čas očisty a přiblížení se znovu k tomu, jež nás miluje, k Bohu Otcí. Jeho Syn a náš Pán za nás zaplatil tou nejvyšší hodnotou – svým životem.

Popřejme si tedy, aby při druhém Kristově příchodu, který očekáváme, byl každý z nás nalezen bdící a připravený, očištěný a věrný. „***Proto milovaní, očekávejte-li takové věci, snažte se, abyste byli čistí a bez poskvrny a mohli ten den očekávat beze strachu před Božím soudem. Ve své trpělivosti vám Pán poskytuje čas ke spáse...***“ (2Pt 3,14-15a)

Amen.

Jana Chaloupková

Zamyšlení k Vánocům

*„Nebojte se, hle,
zvěstuji vám radost velikou,
která bude pro všechny lid.“*

L 2, 10b

K tomuto vánočnímu zamyšlení mne v podstatě inspiroval příspěvek Petra Neumanna k Památce zesnulých (*viz výše*). Může to vypadat jako paradox, ale já jsem přesvědčen, že ta návaznost v církevním roce vůbec není náhodná. Je-li zmíněná památka správně pochopena, pak v ní zdaleka nejde o nostalgii, či dokonce strach anebo bolest, nehledejme v tom ani pouhou tradici z dávných dob, ale (*jak již Petr Neumann zdůraznil*) slavíme – **život!** Určitě není, a to jsem přesvědčen, náhoda, že v závěru církevního roku vzpomínáme na zesnulé, abychom okamžitě navázali Adventem a pak hned Vánocemi. Jinak řečeno: to, co se může jevit jako konec, nemusí tím koncem ve skutečnosti vůbec být. A vlastně proto začínáme pravidelně církevní rok nadějí Adventu a následně poselstvím Vánoc.

Kdysi jsem kdesi četl, ve víře hraje důležitou roli to, co bychom mohli nazvat „**svatým a přece**“. Všechno, veškeré okolnosti mluví proti – **a přece** věřím. Vánoce přesně tohle naplňují.

Příchod Mesiáše. Zjevení Boží. Radost veliká. Vítězství nad zlem. Porovnejme si tohle všechno (*a ještě mnohé další s tím související*) s tehdejší historickou i běžnou světskou zkušeností:

Mesiáš? To přece musí být mocný vůdce lidu, který zažene všechny nepřátele a obnoví slávu dávného království. – Ale jak se může takový mocný král narodit ve chlévě jako poslední z posledních, nikým nepoznán, nevitán a neoslavován, snad jen polopohan-skými pasáky ovcí, kteří jediní stojí ještě o stupínek níže než tento

„mesiáš“.

Zjevení živého Boha? To je přece odnepaměti provázeno hřmotem, plameny a zemětřesením! Boží zjevení vyvolává bázeň a chvění. Může něco takového vyvolat mimino ve chlévě???

Radost? Spíše snad rozpačitost... To jsme na tom už tak špatně, že musíme veškeré své naděje skládat na novorozeně jakýchsi bezdomovců?

A vítězství nad zlem? Opět bychom pravděpodobně očekávali rytíře bez bázně a hany... Jakou šanci má malé dítě, nota bene narozené zcela bezvýznamným rodičům?

Jak vidíme, opravdu všechno je plné paradoxů, všechno mluví proti. Zdravý rozum radí nemít nic společného s tak podivným „náboženstvím“. Ale co když je to ve skutečnosti především radikální zvrát v rámci veškerých náboženství? V době, kdy představy o Božím zásahu do osudů národa nabývaly čím dál víc ryze lidských, světských, více méně politických rozměrů, projevil se Bůh zcela jinak.

Richard E. Friedman ve své knize „Mizení Boha“ vyslovuje zajímavou a důležitou myšlenku, a sice že v křesťanské zvěsti je záhadnost Boha na jedné straně zdůrazněna, ale současně se tentýž Bůh stává zjevnějším, než kdykoli dříve. Přijde mi, že přesně tohle nacházíme i v poselství Vánoc. Zde se stává zřejmým to, co čteme v první kapitole Janova evangelia: „**Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.**“ (J 1,18) My se nemůžeme svými vlastními silami, skutky, moudrostí Bohu přiblížit ani o píď. Bůh je a vždycky bude tím, který nás nekonečně převyšuje, a tím pádem se vždycky před ním musíme sklánět v bázi. Ale zároveň se nám on sám otevírá, ba dokonce odevzdává v té největší míře, jak je to vůbec možné. Je to skutečně na první pohled plné paradoxů: **bezmocné novorozeně chudých a zcela obyčejných lidí – a přece Mesiáš, Spasitel, Vítěz nad smrtí, radost, která je pro všecken lid.**

Miroslav Kubíček

Dějiny rané Jednoty bratrské (1457-1494)

Jiří Sladký

5. Bratr Řehoř Krajčí

V předchozích článcích jsme se zabývali myšlením Petra Chelčického, jehož učení zásadním způsobem ovlivnilo rodící se Jednotu bratrskou. Chelčický se ale nikdy nestal součástí Jednoty¹, proto klíčovou postavou, která na základě Rokycanových kázání a četby Chelčického traktátů učinila rozhodnutí „vyjít z hříšného Babylona“², byl Řehoř Pražský později nazývaný „Krajčí“.

Řehoře považujeme za skutečného zakladatele Jednoty bratrské. On sám byl povahou neúnavný organizátor a misionář, přesto však je poměrně neznámou a opomíjenou postavou českých dějin. Nevíme ani, kdy se přesně narodil. Podle některých věrohodných zpráv byl synem sestry Jana Rokycany provdané za nějakého nepřiliš bohatého zemana.³ Vykonával funkci správce ve službě pánům či bohatým měšťanům. Posléze tuto funkci zastával v klášteře na Slovanech, kde pobýval v letech 1448-1458. Klášter na Slovanech, který založil císař Karel IV. k pěstování slovanské liturgie, byl v této době velice důležitým místem, neboť zde sídlil anglický mistr a viklelista Petr Payne zvaný „Engliš“, a rovněž na tomto místě zasedala husitská konzistoř. Bratr Řehoř, který se připojil ke klášternímu životu a byl velmi vážen pro svou zbožnost a mravnost, měl tedy příležitost sledovat problémy husitské církve.

Řehoř v této době také navštěvoval Týnský chrám, kde naslouchal kázáním svého strýce Jana Rokycany. Záhy se kolem Řehoře utvořil okruh věrných, kteří byli rovněž zaujati Rokycanovými kázáními. Zapisovali si je a vzrušeně o nich hovořili. Z pozdějších

listů Rokycanovi, přirozeně psaných Řehořovou rukou, se dozvídáme, co Řehořův kruh nejvíce trápilo. Především to byla tato témata: mravní zkáza husitského kněžstva, nekázeň v husitské církvi, odklon současné církve od prvotní lásky, porušení papežské církve, nejistota spasení, hrozící zmar dílu Kristovu v české církvi.⁴ Krize nakonec mohla přijít i zvenčí, neboť roku 1453 přichází do Prahy ke korunovaci Ladislav Pohrobek – úskočný, přesto uvědomělý katolík. Jeho příchodem ihned vzrostlo sebevědomí českých katolíků, kdežto česká církev podobojí se rázem ocitla v nejistotě.

Na tuto neblahou situaci reagoval Rokycana ve svých kázáních, kdy „*vystříhal věrné posluchače před nástrahami Antikristovými, jenž svět ustavil v bludu a lži, takže i ve všechny svátosti d'ábel vkročil a lid jest jimi ustanovován v mylné naději, stoje zle ve víře i skutcích.*“⁵ Samozřejmě taková kázání doslova skormoutila Řehoře a jeho přátele. Ihned se začali ptát po jistotě spasení.⁶ Rozhlíželi se různě po Českém království a hledali podporu u mnohých probuzeneckých skupinek. Z těchto „výprav“ však byli velice zklamáni, především kvůli jinému zaměření ve vysluhování eucharistie, a tak se opět znovu vraceli k Rokycanovi jako ke spolehlivému učiteli. V té době se již druhové okolo Řehoře nazývali „Bratry“, přičemž Řehoř byl jejich mluvčím.

Rokycana, který byl upřímným kazatelem, dopřál Bratřím, aby se, ovšem v rámci husitské církve, rozvíjeli individuálním směrem. Proto je poslal do Chelčic, kde se seznámili s tehdy již osamocným, stárnoucím a jistě zatrpklým „prorokem“ Petrem Chelčickým. Řehoř a jeho přátelé byli nesmírně zaujati četbou Chelčického spisů, především myšlenkou, že církev má být menšinou⁷, a tak ještě více toužili po založení takového společenství. Řehořův kruh se později rozšiřoval o hloučky bratří a sester žijících na různých místech Čech. Spojení mezi těmito hloučky obstarával sám bratr Řehoř Krajčí. On sám byl na rozdíl od Chelčického nadán vůdcovskými a organizačními schopnostmi. „*Byl pln zvláštní horlivosti pro ži-*

vot odříkavě věnovaný službě Boží, ale měl i osobní pouto, jímž se mu dařilo získávat a shromažďovat k dosavadnímu týnskému kruhu jiné a vytvořit kruh Bratří a Sester.“⁸

Tento příspěvek jsme záměrně ukončili v předvečer smrti krále Ladislava Pohrobka (listopad 1457), jehož úmrtím došlo pro českou církev k určitému uvolnění napětí. Příště se tedy budeme zabývat odchodem části pražských Bratří do Kunvaldu a dalšími osudy bratra Řehoře.

Poznámky:

¹ Srv. J. SLADKÝ, *Jednota bratrská a její působení v Třebíči*, in: *Západní Morava roč. VII., Brno 2003, s. 70*

² Srv. J. BIDLO, *Akty Jednoty bratrské, sv. I., Brno 1915, s. 25, Čtvrtý list mistru Rokycanovi*

³ R. ŘÍČAN, *Dějiny Jednoty bratrské, Praha 1957, s. 26*

⁴ Viz blíže J. BIDLO, *Akty..., sv. I., První až Čtvrtý list mistru Rokycanovi, s. 1-54, Pátý list mistru Rokycanovi, s. 462-473, Šestý list mistru Rokycanovi, s. 54-79, sv. II., Sedmý list mistru Rokycanovi s. 1-4*

⁵ R. ŘÍČAN, *Dějiny Jednoty bratrské, s. 27*

⁶ Srv. J. BIDLO, *Akty..., sv. I., s. 206-217, Spis o ouzké cestě Kristově křesťanům náležící*

⁷ Srv. J. SMOLÍK, *Pojetí církve a úřadu u starých bratří*, in: *Bratrský sborník, Praha 1967, s. 56*

⁸ R. ŘÍČAN, *Dějiny Jednoty bratrské, s. 37*

Bdění

Určitě to znáte: výjimečné shromáždění na neobvyklé akci, přátelé, které jste dlouho neviděli, povídání a povídání, najednou už je dávno tma, ale nejen tma, je i po půlnoci a ejhle – už se rozednívá. A druhý den nebo i třetí se musíte dospat, přičemž plody plánované práce nejde a nejde sesbírat. Člověk si pak třeba i řekne, že už to nikdy neudělá, zvláště pokud se bujarému řádění nebo rozprouděné diskuzi pomohlo nějakým tím vínem.

Možná se mnou budete souhlasit, možná ne, já to vnímám asi nějak tak, že je někdy milé se povese- lit až do bílého rána, nicméně to tak trochu odporuje takovému tomu uspořáda- nému životu. O to mi ale teď nejde, spíše bych si chtěl na takovou probdělou noc posvítit trochu „du- chovněji“. I o tom zmíně- ném víně si budeme muset popovídat někdy jindy.

„Skutečně, modlitba, půst, celonoční bdění, a vůbec celá křesťanská aske- ze jsou dobré. Ale cíl našeho života nespočívá jen v plnění tohoto, proto- že to jsou pouze prostředky. Oprav- dovým cílem křesťanského života je získání Ducha Svatého. Musíte vě- dět, že jen ten dobrý skutek, který byl vykonaný z lásky ke Kristu, přináší plody Ducha Svatého.“

sv. Serafim Sarovský
převzato z theofil.cz

Že máme bdít, o tom po studiu Písma není pochyb: „**bděte tedy, protože nevíte, v který den váš Pán přijde**“ (Mt 24, 42). Hned další verš nabádá k hlubší rozvaze. Dalším případem k zamyšlení může být podobenství o deseti družičkách (Mt 25, 1-12). Nejenom, že ty pošetilé si nevezly s sebou dost oleje, ale „když ženich nepři- cházel, na všechny přišla ospalost a usnuly“ (Mt 25, 5). Zřejmě ne- šlo jen o olej, když je podobenství zakončené výzvou „bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu“ (Mt 25, 13).

A co Pán Ježíš říká v nejtěžší chvíli svým učedníkům? „**Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení**“ (Mt 26, 41 a Mk 14, 38), jak to známe i z krásné Taizé písně „**Zůstaňte a bděte se mnou**“. Ježíš se modlil k Otci před tím, než byl vydán k potupné smrti na kříži, a potřeboval od svých učedníků podporu. Oni ale nebyli schopni bdít a usínali. Musel je probouzet.

Bdění má tedy i v Písmu své místo, ať už o něm uvažujeme prostě jako o přemáhání spánku nebo obecněji jako o připravenosti na to, co má neočekávaně přijít.

Dobře, dobře, ale co s tím, jak s tím naložit? Jako obyčejně, můžeme se zkusit podívat třeba na životy svědků víry, kteří nám mohou nebo nemusejí být nápomocni. Já jsem k tomuto tématu našel oporu u východního světce Serafíma Sárovskeho. Na liturgii se údajně připravoval tak, že celou noc probděl v kleče při modlitbě. Inu, pokud to máme považovat za výkon, je to jistě výkon nejen duševní, ale i fyzický; a já přemýšlím, jestli bych to já osobně vůbec zvládl. Také vzniká otázka, jsme-li vůbec v dnešní době schopni obětovat pro svou modlitbu celou noc tolik potřebného spánku, byť připustíme, že následující den je neděle, kterou tak skutečně „obětujeme“ Bohu, protože nebudeme po probdělé noci schopni vůbec ničeho. Abychom zjistili, co to každému z nás osobně může přinést, nezbyvá, než to zkusit. A pravděpodobně ne jen jednou...

Jedna noc by za takovou zkušenost ovšem opravdu stála – ano, noc velikonoční. Co takhle zkusit v tichu a modlitbě prožít čas od vigilie Božího hodu velikonočního do ranní bohoslužby? Možná jste to už zkusili; mám dojem, že se něco takového (jako noční procesí) v naší církvi praktikovalo nebo ještě praktikuje. Potom by tedy stačilo jen se ke společenství připojit.

Pokud byste se ale přece jen rozhodli strávit noc v rozjímání o samotě, doporučuji začít poslechem Celonočního bdění od Sergeje Rachmaninova.

Michal Hvězda

Milé **děti i rodičové**, připravila jsem pro vás skryvačku, origami a příběh o Jonášovi.

Šárka

Skrývačka:

Najdi tato slova v rámečku:

BŮH, POSLÁNÍ, LOŇ, NINIVE,
TARŠÍŠ, ÚTĚK, BOUŘE, RYBA,
NÁMOŘNÍCI, MODLITBA, ODPUŠTĚNÍ.

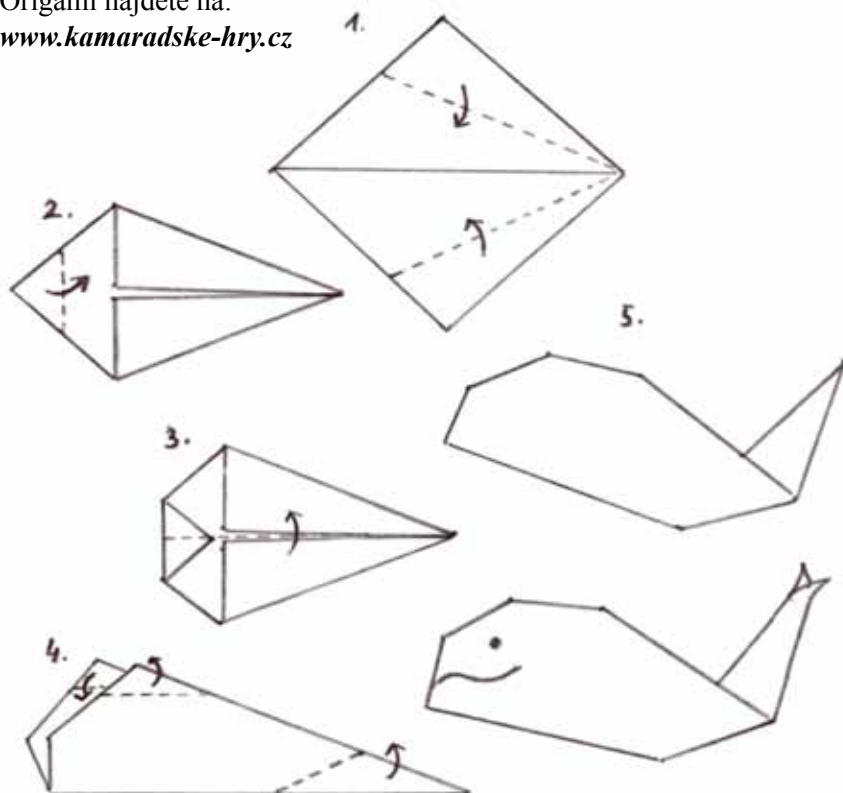
Origami – zkus si poskládat velrybu:

Postup skládání tohoto origami je následující:

Připravíme si barevný papír, nejlépe A4. Přehneme jej tak, aby jsme získali čtverec a přebývající pruh odstřehneme. Pak podle kroku **1** ohneme dva protilehlé rohy dovnitř. Následuje krok **2**. Volný růžek ohneme opět dovnitř a pak podle kroku **3** vytvoříme tělíčko. Krok **4** ukazuje jak složit horní část velryby a ocas. Na obrázku tohoto origami je ocas jen ohnutý do strany, ale šikovnější človíček zvládne založit ocas dovnitř. Dokreslíme pusinku a oko a je hotovo.

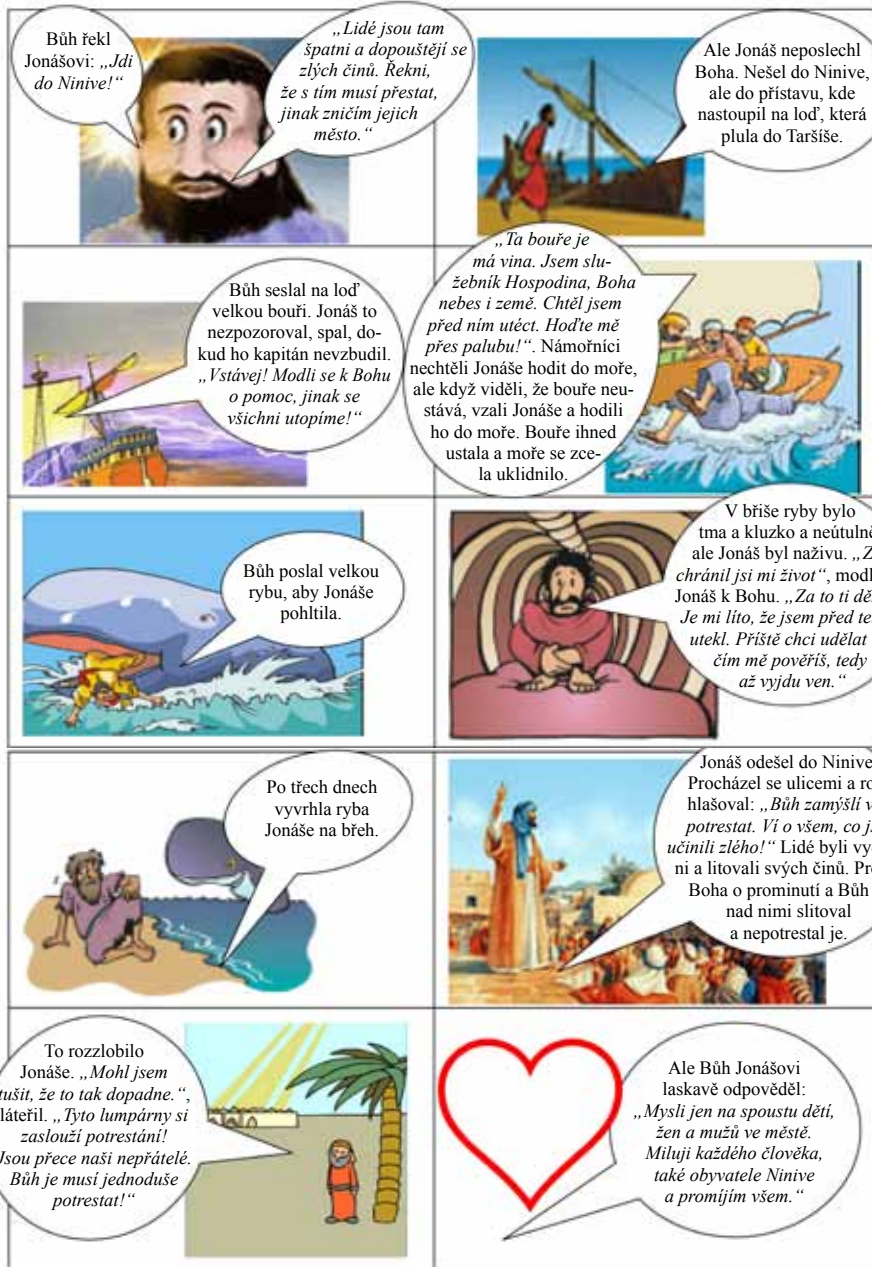
Origami najdete na:

www.kamaradske-hry.cz

Příběh o Jonášovi,

který utekl před Bohem, aby nemusel splnit úkol, co mu uložil.

Modlitba: Pane Bože, pomoz mi, abych ti důvěřoval, když mě čeká těžký úkol. Vím, že mi vždycky můžeš pomoci.

Rozhovor s bratrem farářem Zdeňkem Svobodou

O Vaší cestě k duchovenské službě si můžeme přečíst v rozhovoru, který s Vámi dělal Jiří Pejla (viz kniha „Pro chléb a víno“, vydaná k Vaším 85. narozeninám). Mimo jiné tam píšete, že hlavním důvodem pro to, abyste začal studovat teologii, byla nesnesitelnost zla, jehož šíření jste ve společnosti po r. 1948 cítil.

Předpokládá byste u současných adeptů duchovenské služby totéž, anebo byste to nějak doplnil či upravil? Jinými slovy: Co vnímáte jako nadčasově platnou motivaci k duchovenské službě?

Povolání k duchovenské službě může mít mnoho podob. Jeho původcem je vždy Bůh sám, který oslovuje člověka – někdy tiše, jindy hlasitě, ale vždycky naléhavě. Záleží pak na tom, kdo je takto volán, zdali otevře srdce a řekne své ano. To je jediná správná motivace ke službě Bohu.

Vaším životem se prolíná služba duchovního a tvorba literární (vlastně také svým způsobem služba?). Do jaké míry vnímáte svoji tvorbu (ať již vlastní, anebo překladatelskou) jako komplementární ke službě duchovenské? Je pro Vás Vaše literární tvorba z nějakého pohledu také součástí zmíněného zápasu se zlem?

Znova a znova žasnu nad tím, jakým způsobem je ztvárněno biblické poselství. Jsou to nádherné obrazy, kterým je třeba správně porozumět. Každé slovo je „nabito“ určitou energií, tvůrčí silou, takže je schopno zasahovat do běhu událostí. Ve spojení s vírou vede pak toto slovo k odpovědným rozhodnutím na úzké cestě života.

Jak se v průběhu Vašeho života tyto dvě oblasti ovlivňovaly a doplňovaly?

Pro duchovenskou službu je důležité, jak ten, kdo ji koná, žije a jak se slovně vyjadřuje. Jde o to, aby mu lidé rozuměli, aby uměl tu jedinečnou zvěst o lásce Boží k člověku povědět neotřele a bez frází.

Bude-li nám dovoleno nahlédnout do Vaší „tvůrčí kuchyně“: Přichází inspirace tak říkajíc „sama“, anebo jde více o něco jako „tvůrčí zápas“?

Podnět k umělecké tvorbě může mít rozdílnou podobu. Někdy je opravdu náhlý a nutí člověka k tomu, aby jej ihned ztvárnil, jindy je to myšlenka, která roste v nitru delší dobu a chce, aby se k ní člověk víckrát vracel, až v něm dozraje k definitivní podobě.

A konečně: Co Vám ve Vaší literární činnosti bylo (a je) bližší? Vlastní tvorba, anebo překládání?

Vlastní literární tvorba a překládání jsou pro mne oblasti stejně důležité. Pokoušel jsem se literárně projevovat už v dopívání a k překládání jsem se dostal prostřednictvím svého vynikajícího profesora němčiny na gymnáziu. Jedno i druhé, tedy vlastní tvorba a překládání, se navzájem ovlivňuje a obohacuje. Chci se vyznat i z toho, že stále víc a víc žasnou nad bohatostí a krásou češtiny; tyto její vlastnosti by měly být v církvi domovem.

Děkuji za rozhovor.

Miroslav Kubíček

Setkání v Jeseníku

*Jak jsme se měli,
kde byli
a co hráli
na XI. prázdninovém setkání
v Jeseníku.*

Jen pro upřesnění:

Čas a místo konání:

fara CČSH v Jeseníku, 21. až 28. 7. 2012

Účastníci:

11 dětí, 5 maminek, 2 téměř dospělí, 1 čerstvě dospělý,
1 dospělý bezdětný a 2 psi.

Iniciátor a organizátor:

Náboženská obec CČSH Brno - Židenice

* * * * *

Na setkání nás samozřejmě provázelo velké množství her. Hry byly většinou připraveny předem, ale často se muselo improvizovat a domýšlet je na místě.

Důležité také bylo, aby se daly hrát ve dvou týmech a daly se obodovat. Pro kreativní hry musela, z maminek a vedoucích, vzniknout porota. Mezi takové hry patřilo *vaření biblických jídel*, kdy si každý tým musel vymyslet a uvařit jídlo z biblických přísad, vše jenom za 80 korun. Dále *stavba chrámu*, kde ze všeho, co soutěžící našli, měli postavit prvorepublikový chrám. Nebo třeba *hraní scének*, kde museli děti připravit originální scénku na dané téma.

A co by byl tábor bez bojových her!!

V první den setkání si pro děti připravil bojovou hru bratr “režisér Jiří Skála”. Při téhle hře si obě skupinky („**Časoměrky**“ a „**Krotitelé času**“) proběhly celý Jeseník. Byly velice překvapené, když jim na konci “maratonu” bylo dodatečně vysvětleno, že to nebyl závod o čas (ale o originální nálezy na cestě po Jeseníku) ... Večer, již po boji, měl „bratr režisér“ *premiérové promítání filmu*, natočeného při našem loňském setkání.

Další doslova bojovou hrou bylo „*kradení vlajek*“. Děti po sobě celé dopoledne zuřivě házeli papírovými koulemi. Rodiče „zezelenávali“ při pohledu na uřícené děti běžající ze schodů do schodů, kolemjdoucí nechápavě zvedali obočí při povyku bojujících dětí. Prostě papírové koule po celé vile. Naštěstí všechny děti vyvázly bez zranění.

To se však již nedalo říct o středečním *šermování*. Kluci, kteří se „prošermovali“ do finále si ve zdrcujícím souboji ušetřili pár boulí. Nic smrtelného. Nic trvalého. A tak si večer fináloví rivalové na dopolední události ani nevzpomněli.

V průběhu týdne se hrály i menší, více či méně úspěšné hry jako například *překládání staroslověnského Proglasu do dobové češtiny*, nebo různé vtipné kvízy na výletech.

Věřím, že zážitky, které si děti odnesly jen tak rychle nevyblednou a děti si za rok přijedou pro další porci.

Tobiáš Štěpánek
spoluiniciátor a organizátor tábora

* * * * *

Letošní setkání v Jeseníku se neslo v duchu *cestování časem*. Cestovali jsme do dob dávných (velkomoravské, biblické, misionářské, husitské) i dob nedávných (prvorepublikové). Během posledního večera jsme se na chvíli podívali i do budoucnosti (do 25. století za Časomilem Sofistikem, který nás na naší pouti časem provázel).

Některé prvky „tábora“ v Jeseníku jsou již léta vyložene nadčasové. Mezi *jesenické „evergreeny“* patří třeba večerní předvádění scének, které si děti přes den připravují. Letos měly svou hereckou úlohu zkomplikovanou tím, že musely kromě tématu dodržet i žánr, který si vylosovaly. Z počátku se zdálo, že zahrát dobu První československé republiky jako *muzikál* nebo dobu misí jako *horor*, je nad jejich síly. Ukázalo se však, že dětská kreativita opravdu nezná mezí. Mnozí z diváků se při hororu téměř třásli strachy, při muzikálu lámali smíchy.

Jinou neodmyslitelnou součástí tábora jsou *výlety do okolních kopců*. Ani letos tomu nebylo jinak. V rámci celodenního výletu jsme si to vyšlapali (v absolutní mlze a mrholení) na Jení studánku. V pondělí jsme se zatoulali na Edelštejn, kde jsme při hledání zkratky na zpáteční cestě objevili slavné poutní místo u Zlatých hor. Ve čtvrtek jsme se pak podle starých rad Vincence Priessnitze zkušeně otužovali v lázeňských pramenech.

Erika Ferencová
účastnice setkání

* * * * *

Anketa ke konci tábora v Jeseníku 2012.

Otázka: Na co jsi se nejvíce těšil/a?

Odpovědi: „Na to až si popovídám s ostatními rodiči.“
„Na tu jesenickou atmosféru.“

Otázka: Co tě nejvíce pobavilo?

Odpovědi: „Scénky dětí.“
„Někdy plnění úkolů na lístečcích.“

Otázka: Co tě nejvíce štvalo?

Odpovědi: „Jak se pořád hádáte kvůli minutám (bodům).“
„Že jsem se skoro nikdy nevyspala. Spala jsem totiž na gauči a ten byl hrozně tvrdý!!!“

Otázka: Co by jsi příště chtěl/a na táboře změnit?

Odpovědi: „Abyste se kvůli všemu nehádali.“

Otázka: Chceš, aby byl tento tábor i příští rok?

Odpovědi: „ANO.“
„URČITĚ.“
„PROČ NE?“

Otázka: Kdyby byl tábor i příští rok na co by jsi se těšil/a?

Odpovědi: „Asi na to stejné jako tento rok.“
„Na koupání v lázních.“

Ptal se: Gabík Štěpánek
účastník setkání

Fotografie ze setkání v Jeseníku:

*Společné foto
ze Zlatých hor.*

Vaření biblických jídel

Stavba chrámu.

Ohlédnutí za Nocí kostelů

NO Kuřim

Po deštivých zkušenostech z předešlých roků jsme letos Noc kostelů očekávali poněkud s obavami. S napětím jsme sledovali předpověď počasí, protože déšť by programu pro děti na husitské zahradě obzvlášť neslušel. Nemluvě o skupině středověkých bojovníků, kteří se při loňském představení pohybovali v rozbláceném terénu jen s obtížemi. Ještě dopolední liják nás plnil chmurami, odpoledne se ale, díky Bohu, deštivý scénář nezopakoval.

Dětskou bohoslužbu, jíž jsme na ulici Farského program zahajovali, posilnily řady plyšáků nejrůznějších velikostí a živočišných druhů. Děti vybraní plyšová jedinci se dokonce aktivně zapojili při biblických čteních. Pisničky s kytarovým doprovodem příjemně dobarvily milé setkání.

Po bohoslužbě přišel čas na výtvarné tvoření, na zahradě pak měla u dětí velký úspěch lukostřelba. Úraz nebyl zaznamenán ani jeden, zato opečené špekáčky, kterými se účastníci klání posilovali, braly za své v hojném počtu.

Na 18. hodinu se mnozí odebrali ke společnému zahájení do kostela sv. Maří Magdalény, kde promluvili duchovní katolické i husitské církve.

Na zahradě na ulici Farského potom vystoupilo Sdružení přátel živé historie DAGA z Brna, letos příjemně bez deště a bláta. Program skupiny, patřičně doplněný působivými kostýmy, se vydařil. Čas

do koncertu ve 20 hodin trávili návštěvníci na malé farní zahradě u ohýnku, špekáčku a povídání.

Koncert samotný posluchači hodnotili s nadšením. Chrámový pěvecký sbor Magnificat z Lelekovic zaujal svým výkonem už v minulém roce, a tak se mnozí těšili i na letošní program. Nutno říct, že rozhodně nebyli zklamaní. Krom toho se konala bezpochyby i radost na nebesích, protože ve sboru vedle sebe svorně pěli ti, kteří přijímají pod jednou i přijímající pod obojí. V tomto duchu jednoty v Kristu se nesla i modlitba Taizé, čas meditativního zpěvu a rozjímání.

Když pak na závěr promluvil v husitském sboru otec Adam a poděkoval za polsky zpívanou píseň, zakoušeli jsme trošku z ducha Ježíšovy modlitby za učedníky v Janově evangeliu : ***“...aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.”*** (Jan 17,21)

Jarmila Packová

NO Zlín

Přestože naše církev nemá ve Zlíně vlastní bohoslužebnou budovu, zapojila se letos už podruhé do programu Noci kostelů. Hlavní slovo měli samozřejmě evangelíci, s nimiž kostel sdílíme. Ti připravili na pátek 1. července 2012 pestrý program, který začal v 17 hod. a končil krátce před 23. hodinou.

Lidé si už pomalu zvykli na tyto pořady chodit. Mnozí obcházeli během večera několik kostelů a vybírali si programové bloky podle pozvánek nebo podle informací na internetu. A tak například rodiny s dětmi přišly hned zpočátku, aby se zapojily do připravených her. Jiné zaujala prohlídka kostela – známé funkcionalistické památky, či další programové bloky. Řadu z nich pak přitáhl zájem o varhanní hudbu a zpěv, nebo se dali zlákat tématem promluvy Mayské proroctví z pohledu křesťana.

Hudební půlhodinku připravil zlínský farář Zdeněk Kovalčík v roli zpěváka a varhaník Jaroslav Nepilý z Jaroměře. Tito hudebníci spolupracovali spolu už vícekrát a to se zúročilo v jejich přesvědčivém projevu a výborné souhře. Zazněly Dvořákovy Biblické písně a varhanní skladby z doby baroka a romantismu.

S tématem Mayského proroctví se vypořádal bratr farář Kovalčík jako správný duchovní – formou krátké bohoslužby. Dal najevo, že sice dobře ví o populárním a zneklidňujícím tématu – o předpovědích proměny světa, či dokonce o jeho konci. Těžištěm jeho kázání však byla Ježíšova slova o dni Soudu zaznamenaná u Matouše (Mt 24,32-36). O tom dni a hodině nikdo neví, jen Otec. Všechny spekulace o něm jsou zbytečné. Ovšem namísto je bdělost a nasměrování ke Kristu. Bohoslužba ozdobená několika zpěvy z Taizé byla, nikoli náhodou, zakončena písní Každý den Pán mi sílu dává a vyzněla nadějným tónem.

V pozdních večerních hodinách pak ještě posloužil bratr Jaroslav Nepilý skupině zájemců instruktáží o varhanách.

Letošní Noc kostelů měla dobrý ohlas u veřejnosti a jsme rádi, že i naše církve k tomu mohla přispět.

Radana A. Váňová

NO Brno - Botanická

„...NAPLNIT SOUČASNÉ SNAŽENÍ MRAVNÍ A POZNÁNÍ VĚDECKÉ DUCHEM KRISTOVÝM..“ Pro letošní Noc kostelů jsme vybrali téma: teologové CČSH v dialogu s vědou.

Otázce vztahu vědy a víry se věnoval ve své přednášce Prof. Tomáš Kruml a také doprovodná výstava s názvem 6D (šestá dimenze), která představila teologii CČSH z hlediska jejího pojmového určení:

Církev československou husitskou tvoří křesťané, kteří usilují naplnit současné snažení mravní a poznání vědecké Duchem Kristovým, jak se nám zachoval v Písmu a v podání starokřesťanském a jak je dosvědčen hnutím husitským, česko-bratrským a dalším úsilím reformačním.

(Základy víry CČSH a Ústava CČSH).

Návštěvníkům jsme představili některé myšlenky a postřehy Dr. K. Farského, Prof. A. Spisara, Prof. Z. Trtíka, Prof. A. Ebertové a Prof. Z. Kučery.

Z názorů našich teologů na vztah vědy a víry vybíráme:

Plnost lidství v odpovědnosti za druhé.

Anežka Ebertová:

„Víra i věda se společně, i když různými způsoby, vztahují ke světu v jeho jednotě a oběma, i když odlišným způsobem, jde o pravdu a její odlišení od nepravdy.

V raných dobách lidské kultury byla pravda nebo její hledání v nerozdělené jednotě. Vše vesvětne bylo chápáno s náboženskou významností. Rozpadem středověké jednoty dochází ke konečnému oddělení moci duchovní a světské. V duchovní oblasti se projevuje oddělením víry a vědění.

Teprve hrozba zneužití vědy a techniky (jaderné zbraně, biologické manipulace s genetickým kódem), nově se otevírající otázka po smyslu člověka na špičkách soudobé vědy naznačují jinou možnost řešení problému vztahu víry a poznání.

Naplnit současné snažení mravní a poznání vědecké - ochota přispět všude tam, kde jde o plnost lidství jeho svobodu a záchranu. K humanizaci vztahů a společnosti nemá jiného prostředku než ten, že přivádí k Ježíši Kristu.“

„V Církvi československé husitské bylo téma vztahu mezi vírou a vědou jedním z ústředních od samých počátků. Již první dokumenty církve vyhradily vědeckému poznání přední místo v myšlení církve. Otevření se soudobé vzdělanosti, přijetí vědeckých poznatků, přiznání dějinnosti také teologickým a věroučným pravdám, tvoří jednu z podstatných charakteristik. Hlavní zásluhu o tuto myšlenku měl Karel Farský.

Farský hledá pravý a skutečně vědecký přístup k Písmu. Jeho pokus o soulad interpretace biblické zvěsti o stvoření světa a člověka s moderní vědou je veden snahou ukázat jeho myšlenku jednoty myšlení a poznání o jediném, o veškeré poznané i dosud nepoznané skutečnosti vesmírné. V souladu víry a poznání (vědy) se odráží jeho myšlenka, že poznání a myšlení je jediné, tak jako veškeré lidské výroky jsou výroky o jediném.“

Země - duchovní střed vesmíru.

Zdeněk Trtík:

„Biblická zvěst odbožštěním přírody a světa, vírou v jediného Pána a Stvořitele, vnesením dějinného nazírání do světa, důrazem na rovnost všech lidí před Bohem a na osobní vztah já - ty... vytvářela předpoklady evropské vědy a etiky...“

Křesťansky věřit je možno také ve shodě s vědeckým poznáním, nikoli jen proti němu. To bylo vždy jedním ze základních požadavků naší církve, kterého se nemůžeme nikdy vzdát.

Astronomická věda poznala, že naše Země není středem vesmíru... Objev nekonečnosti vesmíru nezmenšil, nýbrž naopak zvětšil slávu a moc Stvořitele.

V poměru k nekonečnému vesmíru a jeho nesmírně četným světům je naše planeta pouhým práškem. Ale na této nepatrné části vesmíru vznikl z Boží vůle člověk, jemuž se dal poznat Pán a Stvořitel všeho, přišel k němu osobně v Ježíši Kristu, aby spasil k věčnému životu nejen jeho, ale spolu s ním všechno stvoření.

Příchodem Ježíše Krista se naše Země, která není astronomickým středem vesmíru, stala duchovním středem vesmíru. Podle pravdy, kterou Bůh člověku otevřel, je Ježíš Kristus alfou i omegou, důvodem i cílem nejen naší země, ale celého vesmíru a všeho stvoření. V podmínkách tohoto světa a věku se v Kristu objevilo lidství z budoucího Božího království..“

Název výstavy 6D je inspirován Heimovou představou multidimenzionálního světa, na kterou navazují Prof Z. Trtík a Prof. Z. Kučera. Karl Heim – pod vlivem filozofie času (Bergson) a poznatků fyziky (Einstein) opouští představu světa jako statického objektu v prostoru. Podle něho je svět uspořádaný vícedimenzionálně a dynamicky. Svět se mění a je stále novým. (*sborník: O teologickou totožnost Církve československé husitské.*)

Výstava poukazuje na víru jako „šestý smysl“, jehož prostřednictvím přesahuje člověk do nového rozměru. Do pravé přítomnosti, v níž se Bůh v Ježíši Kristu dotýká člověka v solidaritě a lásce člověka k člověku.

Věda a víra se zde protíná především v etických otázkách, které našemu poznání dávají ještě hlubší rozměr a přesah. Činí nás před Bohem odpovědnými za sebe, své bližní a celé stvoření.

Eva Buttová
farářka v Brně - Botanická

Doporučujeme ...

František Nechvátal – zapomenutý básník?

Jedním z duchovních, který před válkou sloužil v naší diecézi, byl **František Nechvátal** (1905-1983). Působil především jako katecheta na různých školách, od 30. let se začal prosazovat také jako básník. Byl to člověk zmítaný rozpory, za války se rozešel s církví i křesťanstvím a své osudy pak spojil s komunistickou stranou. V roce 1975 mu byl udělen titul zasloužilého umělce. Nelze však jednoduše říct, že byl režimním básníkem, na to byla jeho poezie stejně rozporná jako on sám, pohybující se mezi smutkem a radostí, vyznáními i pesimismem a strachem ze smrti, která se blíží rok co rok. Taková je i jeho předposlední sbírka **Nesmrtelný život** z roku 1984, v níž dominují motivy uplývajícího času, v němž smrt jde k nám najisto.

František Nechvátal se v Nesmrtelném životě svého přitakání komunismu nezříká, dokáže však přiznat i trpké pochybnosti, jak o nich svědčí úryvek z rozsáhlejší skladby **Čistá voda**: *Svět na tom není hůř, svět na tom není lépe / než kdysi v minulosti či v době velkolepé, / v paměti vybledne i nesmrtelný čin / a svět se nestačí obmývat ze svých vin. / Sniš často o slávě, v níž splynou všechny třídy, / ty sny jsou příčinou zas nové lidské bídy.* Zdá se také, že vzpomínka na křesťanskou víru, jíž se kdysi zřekl, mu na sklonku života (sbírka byla vydána již posmrtně) dávala jakousi naději, již alespoň jinotajně vyjádřil v básni **Bachovo preludium**: *Ne já, leč život hrál a mně se jenom zdálo, / že žil jsem tisíc let, že žijí dosud málo, / že z moře mladých dob jen pouhý zlomek znám, / že vším, co zpívá tu, se vznáším ke hvězdám, / že smrt mne nezničí, až sním si její plody, / že jenom odletím a vzlétnu do svobody.* Snad si tehdy dokázal vybavit slova, jež kdysi v mládí vetknul do básně **Pozdrav mládeži**: *To znamená, jež sílu vleje, / svět promění ti v slavný chrám, / zanech již stesků beznaděje – / to znamená je Kristus sám.*

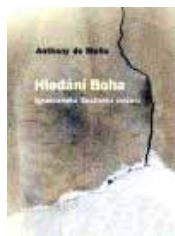
Bylo pro mě silné, když jméno Františka Nechvátala zaznělo 4. srpna při slavnostních bohoslužbách k 80. výročí Husova sboru v Kvasicích, kde roku 1927 sloužil jako jeden z prvních duchovních. Přimlouval jsem se za něj v liturgických tužbách s vědomím, jak je víra krásný, ale nesamozřejmý dar.

Marcel Sladkowski

Hledání Boha

Pokud zavítáte do nějakého většího samoobslužného knihkupectví a budete tam hledat knihy od **A. de Mella**, najdete je možná v oddělení Náboženství, nebo Křesťanství, či Filosofie. Já jsem však jednou hledala ve všech těchto přihrádkách marně, až jsem svého oblíbeného autora objevila v oddělení nadepsaném Humor. Indický jezuitský kněz Anthony de Mello, který se bohužel nedožil vysokého věku, měl skutečně široký záběr. Přitom však jeho knihy tvoří jednotu, všechny směřují nějakým způsobem k poznání Boha.

Nakladatelství Portál vydalo v roce 2011 knihu z pozůstalosti autora nazvanou **Hledání Boha**. Toto závažné dílo se rozhodně neřadí do oblasti humoru. Je to soubor úvah k duchovním cvičením Ignáce z Loyoly. Kdo se někdy účastnil duchovních cvičení pořádaných Brněnskou diecézí ve středisku na Lipové, jistě poznal, že tato exerciční metoda ze 16. století je ve spojení s dobrým výkladem a pod zkušeným vedením schopna života i dnes. Také Anthony de Mello svými poznámkami oživil ignaciánská duchovní cvičení a přiblížil je dnešnímu člověku.

Mellův jazyk je velmi čtivý a srozumitelný a zdaleka není určen jen nějaké uzavřené skupině křesťanů. Není bez zajímavosti, že překladatelem knihy je Dan Drápal, známý evangelikální teolog. Na knize se mi líbí mimo jiné to, že přímo vybízí k praxi, ke cvičení. Podobně, jako tělocvik vyčtený z knížek je nesmysl, tak i pouhá teorie o Bohu není k ničemu. Kniha Hledání Boha ukazuje, jak cvi-

čít ducha, jak odstranit překážky, které nám brání v poznání Boha a vede krok po kroku do hloubky, do Boží blízkosti.

Radana A. Váňová

Brněnská diecéze vydala

Při příležitosti 85-tých narozenin bratra faráře **Zdeňka Svobody** jsme vydali knížku **Pro chléb a víno...** Knížka obsahuje i méně známé autorovy prózy a eseje, ukázky z poezie i překladů, rozhovory s autorem a vzpomínky pamětníků na jeho působení v náboženských obcích.

Bratru faráři Zdeňkovi Svobodovi přejeme tímto dodatečně hojnost Božího požehnání a zdraví do dalších dnů života.

*Knížku, je možno objednat v kanceláři Brněnské diecéze
nebo na e-mailu: pp.goldp@seznam.cz.*

Pozvánky

Akademický klub Tábor zve v příštím akademickém pololetí na tyto přednášky:

8. září 2012: MUDr. Jiří Dolina, sochař:

Za smyslem života II

13. října 2012: Doc.PhDr.Václav Štěpánek, PhD:

Křesťanství a islám

10. listopadu 2012: PhDr. Karla Muselíková:

Zkušenosti z manželské poradny

8. prosince 2012: Vánoční beseda

Setkání se konají vždy ve 14:30 hodin ve farní místnosti
Církve československé husitské **Botanická 1, Brno, 2. poschodí.**

IV. Setkání mládeže CČSH 2012

se uskuteční ve dnech 27. až 30. 9. 2012 v Olomouci. Mottem setkání je verš z Jana 8,12: „*Já jsem světlo světa.*“

Bližší informace a program setkání najdete na www.ccsch.cz.

Informujeme...

Zajímavost z města Brna:

Zřejmě nejstarším stromem na území Brna je lípa srdčitá, která roste v městské části Brno Bystrc na ulici Výhon před restaurací U Šťávů.

Lípa srdčitá: nejstarší strom v Brně.

Ulice: Výhon, městská část Bystrc.

Stáří lípy: odhaduje se na 380 až 400 let, ale vzhledem k dutému kmeni, jehož obvod činní 440 cm, ho nelze úplně přesně určit. Zkusme si jednou větou přiblížit dobu, ve které byla tato lípa vysazena... Pokud by měl tento krásný strom skutečně až 400 let, dostáváme se někam do roku **1607**...

Dětská zahradní železnice v Obřanech

Nejmenší železnici „s přepravou osob“ najdete v Brně Obřanech, v těsném sousedství vlakového nádraží v Maloměřicích.

Kde ji najdete?

Ing. Miloš Kovář

Mlýnské nábřeží 35a, Brno-Obřany

web: www.zahradnizeleznice.net

Pravidelný provoz:

duben – říjen,

každou neděli od 11–18 hodin.

Zajímavé výstavy:

Výstava Knihovny Národního muzea

Staré pověsti české – úspěšná výstava se přesunula do Žďáru nad Sázavou

Prostor:

Muzeum knihy – Zámek rodiny Kinských, Žďár nad Sázavou.

Po úspěchu v historické budově Národního muzea se výstava *Staré pověsti české* v upravené podobě přestěhovala do Muzea knihy ve Žďáru nad Sázavou. Návštěvníci se seznámí s nejstarším obdobím českých legend. V zámeckých interiérech ožívají postavy našich mytických prapředků, počínaje praotcem Čechem, kněžnou Libuší s Přemyslem a Hostivítem, otcem prvního historicky doloženého Přemyslovce Bořivoje, konče. Výstava vypráví o vzniku i vývoji mýtů a dokumentuje jejich nepřetržitou popularitu od středověku přes renesanci, baroko až do současnosti. Zároveň představuje českou archeologii, která se soustředí na nálezy ze 6. až 10. století.

Adresa: Muzeum knihy - Žďár nad Sázavou
Zámek rodiny Kinských, č. p. 13
591 02 Žďár nad Sázavou 2

Email: muzeumknihyzdar@seznam.cz

Telefon: 566 625 370 (*i fax*)

Otevírací doba: Otevřeno je od května do konce září:
Úterý – Neděle: 9:00 – 17:00 hodin
Pondělí: Zavřeno.

Divadelní kostýmy Inez Tuschnerové

Místo konání: Palác šlechtičen
Datum konání: 27. 6. 2012 až 30. 9. 2012
Web: www.mzm.cz

Moravská vesnička

Místo konání: Baron Trenck Gallery u kapucínů v Brně
Datum konání: 1. 4. 2012 až 31. 12. 2012
Web: www.barontrenckgallery.cz

Výstava Císař Maxmilián I. (1459-1519)

a umění Dürerovské epochy

Místo konání: Albertina, Vídeň
Datum konání: 14.9.2012-6.1.2013

Proběhlé akce:

Setkání v Kvasicích

První srpnovou sobotu jsme se sešli v NO Kvasice, abychom si připomněli 80. výročí od založení zdejšího sboru. Počasí nám přálo, tak se oslava opravdu vydařila. Děkujeme organizátorům i učinkujícím za vynikající přípravu.

Před 90 léty vzniklo hned **8 obcí naší diecéze**. 8. 5. 1922 vznikly náboženské obce **Brno-Botanická, Kroměříž, Kyjov, Ledec nad Sázavou, Prostějov** a **Uherský Brod**. Dne 23. 8. 1922 vznikla obec v **Třebíči** a 27. 12. 1922 obec ve **Zborovicích**.

V **Kyjově** jsme si kromě výročí vzniku náboženské obce připomněli i **80. výročí postavení Husova sboru**. Bohoslužbu vedl bratr vikář Lubomír Pliska. Druhá část sborového odpoledne patřila koncertu duchovních písní s názvem „U pramene“.

Výročí a narozeniny

Narozeniny v období září – prosinec 2012:

Ivana Krejčí – 4. října (55 let)
kazatelka v NO Prostějov

Radana Váňová – 11. října (60 let)
jáhenka v NO Zlín

Mgr. Zuzana Křížová – 9. listopadu (35 let)
pastorační asistentka v NO Znojmo

Markéta Šanderová – 30. listopadu (40 let)

Lenka Feiferová – 17. prosince (45 let)
zaměstnanec kanceláře diecezní rady

Datový plán

Září:

- 4. 9. – modlitba Taizé (Botanická)
- 6. 9. – vikariátní konference duchovních Brno
- 8. 9. – zasedání Ústřední rady
- 13. 9. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 15. 9. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 16. 9. – sbírka Essen
- 17. až 19. 9. – Teologická konference
- 21. až 22. 9. – vzdělávání
- 25. 9. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 27. až 30. 9. – celocírkevní setkání mládeže v Olomouci

Říjen:

- 2. 10. – modlitba Taizé (Botanická)
- 4. 10. – vikariátní konference duchovních Brno
- 5. 10. – jednání diecézního revizního finančního výboru
- 6. 10. – zasedání Diecézní rady
- 11. 10. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 13. 10. – zasedání Ústřední rady
- 18. 10. – zasedání Teologického poradního sboru
- 20. 10. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 19. až 20. 10. – vzdělávání pro statutáře náboženských obcí
- 23. 10. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 28. 10. – bohoslužby v Hradci Králové
Slavnost světla – setkání mládeže v Prostějově
sbírka na opravu kostela v Lipt.Osadě

Listopad:

- 1. 11. – vikariátní konference duchovních Brno
- 6. 11. – modlitba Taizé (Botanická)
porada vikářů
- 8. 11. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 10. 11. – zasedání Ústřední rady
- 16. až 17. 11. – vzdělávání
- 17. 11. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 18. 11. – Studijní sbírka Farského
- 20. 11. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 24. 11. – zasedání Církevního zastupitelstva
- 25. 11. – poslední neděle liturgického roku –
sbírka pro Českou biblickou společnost
- 30. 11. – jednání diecézního revizního finančního výboru

Prosinec:

- 1. 12. – zasedání Diecézní rady
- 2. 12. – první neděle Adventní
- 3. až 5. 12. – Duchovní cvičení
- 4. 12. – modlitba Taizé (Botanická)
- 6. 12. – vikariátní konference duchovních Brno
- 8. 12. – zasedání Ústřední rady
- 13. 12. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 15. 12. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 24. 12. – Štědrý den
- 25. 12. – Boží hod váboční
- 26. 12. – Prvomučedník Štěpán –
sbírka na celocírkevní diakonii

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 8

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2012

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Michaela Kubíčková, Mariana Košíčková,
Šárka Chytilová, Pavel Pospíšil

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pochází z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH